

Teze de doctorat susținute în cadrul UNMB

2006

Autor: **Agachi, Mihaela**

Titlul: *Personaje lirice în travesti pentru vocea feminină gravă*

Coordonator: Prof.univ.dr. Grigore Constantinescu

Data susținerii: 23.06.2006

Scurtă prezentare:

Autoarea a investigat elementele de configurare ale travestiului pentru vocile grave atât în perspectivă istorică (de la baroc până la epoca modernă), cât și în ce privește funcția travestiului în general, în dramaturgia de operă. Din această postură, sunt prezentate roluri celebre precum Orfeu din opera „Orfeu și Euridice” de Gluck, Cherubino din „Nunta lui Figaro” de Mozart, Nicklausse din „Povestirile lui Hoffman” de Offenbach, Orlofski din „Liliacul” de J.Strauss, Heinsel din opera „Heinsel și Gretel” de Humperdinck și Spiridon din „O noapte furtunoasă” de Paul Constantinescu. Din bogata listă de peste 100 de titluri de roluri în travesti, autoarea aduce în fața lectorului și rolurile lui Iulius Cesar din opera omonimă de Haendel, Arsace din „Semiramida” de Rossini, Romeo din „I Capuleti e i Montecchi” de Bellini și Octavian din „Cavalerul Rozelor” de R.Strauss. Sunt evidențiate particularitățile speciale de realizare a travestiului în funcție de personajele abordate, insistându-se asupra faptului că nu atât emisia registrului feminin grav dă amprenta, cât modul de pronunție muzicală, atât în recitative, cât și în frazele muzicale cantabile sau vocalizate, ce trebuie să aibă acea culoare specifică a unei virilități nu numai jucate, ci și exprimate.

Autor: **Baciu, Eugenia-Liliana**

Titlul: *Ipostaze ale sonorității violoncelului în creațiile reprezentative ale compozitorilor secolului XX*

Coordonator: Prof.univ.dr. Șerban Dimitrie Soreanu

Data susținerii: 03.05.2006

Scurtă prezentare:

Autoarea definește termenul de sonoritate din perspectiva actului interpretativ (Capitolele II – IV), pentru a continua cu o alternativă pedagogică privind metodele de formare a deprinderilor de execuție a microintervalelor, elemente care contribuie la diversificarea sonorității. Sunt analizate evoluția mijloacelor și tehnicilor tradiționale, cât și influența noilor tehnici instrumentale în îmbogățirea sonorităților violoncelului, grupate după criteriile de obținere a lor prin intermediul

mâinii stângi și mâinii drepte. Se demonstrează importanța pe care o are analiza muzicală în vederea stabilirii punctuației juste și a mijloacelor de evidențiere a detaliilor care alcătuiesc edificiul muzical. Sunt analizate diverse lucrări pentru violoncel de compozitori din Franța, Austria, Rusia, Slovacia, Bulgaria, România și Brazilia, pentru a susține cu exemple concrete afirmațiile autoarei. Teza este însoțită de un set de C.D.-uri cu interpretări proprii ale opusurilor analizate.

Autor: Badea, Florin-Emil-Nicolae

Titlul: *Relația funcție - conținut – structură în folclorul dâmbovițean*

Coordonator: Prof.univ.dr. Gheorghe Oprea

Data susținerii: 22.06.2006

Scurtă prezentare:

Se evidențiază coordonatele istorice, geografice ale zonei subcarpatice dâmbovițene, urmate de o descriere în detaliu a obiceiurilor și ocaziilor în care se cântă folclor pe aceste meleaguri. Lucrarea prezintă în detaliu, particularitățile folclorului dâmbovițean, legate de obiceiuri locale și obiceiuri familiale. Autorul realizează o amplă monografie etno-folclorică a județului Dâmbovița, cu scopul declarat de a repune în circulație documente pe cale de dispariție sau de erodare.

Autor: Bâscă, Maria

Titlul: *Anatol Vieru – Creația de operă*

Coordonator: Prof.univ.dr. Octavian Lazăr Cosma

Data susținerii: 27.06.2006

Scurtă prezentare:

Autoarea își propune să investigheze laboratorul de creație extrem de complex al lui Anatol Vieru, care s-a manifestat în compoziție, muzicologie și interpretare. Este surprins efectul sinergetic pe care creația lui Anatol Vieru îl conține în cele 6 opere compuse de autor: *Iona, Praznicul calicilor, Telegrama, Temă și variațiuni, Un pedagog de școală nouă, Ultimele zile, ultimele ore*. Este evidențiat modul în care compozitorul a pus în practică generalizările descoperite ca teoretician și felul în care se operează cu acestea, în vederea obținerii unei maxime expresivități, cu un minim de mijloace muzicale. Creațiile de operă ale lui Anatol Vieru sunt construite pe multiple planuri, astfel că sensurile lor latente sunt întotdeauna mai cuprinzătoare decât orice interpretare ocazională. Lucrarea reprezintă o contribuție la cunoașterea creației compozitorului român și un suport pentru cei interesați de aprofundarea dramaturgiei muzicale a marelui dispărut.

Autor: **Boerescu, Viorica**

Titlul: *Aspecte ale evoluției melodicii și melodicității în sonatele pentru vioară și pian*

Coordonator: Prof.univ.dr. Alexandru Leahu

Data susținerii: 31.10.2006

Scurtă prezentare:

Lucrarea este dedicată fenomenului melodic în general și celui aparținând genului instrumental în special. Ea evidențiază evoluția melodiei în diferite epoci, în strânsă relație cu cadrul oferit de genul și forma de sonată, în mod specific, al sonatei pentru pian și vioară, toate acestea subscrise diferitelor stiluri impuse de regulile și cutumele perioadelor cultural-istorice ce s-au succedat în istoria muzicii. În primul capitol, *Despre melodie și despre melodica instrumentală* se înfățișează un tablou cât mai complet și amănunțit al evoluției melodiei în diacronie, în relația cu ceilalți parametri stilistici (armonie, ritm), cu forma, cu structura, metrul, tonalitatea, criteriile de construcție, retorica, conceptele psihologice, etc. În cel de-al doilea capitol, *Evoluția stilistică a melodiei în sonata ca gen și formă* se realizează o paralelă istorică între evoluția melodiei și cea a genului și a formei de sonată, reliefându-se momentele cele mai caracteristice în dinamica acestui proces. Capitolul al treilea analizează un număr de nouă sonate, dând câte un exemplu reprezentativ pentru fiecare perioadă istorică. De fapt, intervalul de timp istoric este cuprins între Bach și Enescu, trecând prin creația lui J.S. Bach, Mozart, Beethoven, Brahms, Debussy, Ravel, Bartók și Enescu.

Autor: **Burcă, Luminița**

Titlul: *Violonistica mozartiană*

Coordonator: Prof.univ.dr. Alexandru Leahu

Data susținerii: 15.06.2006

Scurtă prezentare:

Structurată în 4 capitole, autoarea reușește să surprindă complexitatea universului stilistic mozartian prin prisma creației concertante pentru vioară și a celei camerale. Insistând asupra ideii de valoare inedită și de neegalat pe care creația mozartiană o presupune, cercetătoarea surprinde mecanisme de finețe în elaborarea componistică mozartiană, care oferă interpretului dăruit capacitatea de a pătrunde într-o lume spirituală de mare adâncime.

Autor: **Cazacu, Marin**

Titlul: *Concertele pentru violoncel și orchestră în creația românească de la Constantin Dimitrescu la Pascal Bentoiu*

Coordonator: Prof.univ.dr. Octavian Lazăr Cosma

Data susținerii: 09.01.2006

Scurtă prezentare:

Cuprinzând 100 de ani de muzică românească dedicați violoncelului și violoncelistului, priviți din punctul de vedere al solistului concertist și raportați la creația de gen europeană, sunt trecute în revistă circa 35 de concerte a 27 de compozitori dintre care autorul selectează 8 creatori români, inițiatori de școli componistice. Punctele de vedere sunt susținute științific de analize pertinente, iar artistic prin discografia atașată tezei. Drept aspect inedit este reliefat echilibrul instabil între inițiativa interpretului și fidelizarea lui față de partitura compozitorului, abordate în detaliu pentru definirea unui parcurs original de apropiere a operei componistice de către interpretul de mare valoare care este Marin Cazacu.

Autor: **Cîrnu, Marius**

Titlul: *Instrumentele aerofone în practica folclorică bănățeană*

Coordonator: Prof.univ.dr. Gheorghe Oprea

Data susținerii: 14.12.2006

Scurtă prezentare:

Lucrarea este dedicată tipurilor de instrumente aerofone tradiționale și actuale din Banat. Autorul face o incursiune istorico-geografică a zonei și definește specificul muzicii instrumentale folclorice bănățene.

Autor: **Cernătescu, Dalila**

Titlul: *Naiul: istorie, prezent și perspective*

Coordonator: Prof.univ.dr. Dan Buciu

Data susținerii: 17.12.2006

Scurtă prezentare:

Lucrarea face o amplă radiografie a istoriei naiului, a posibilităților tehnico-interpretative a lucrărilor dedicate, precum și a personalităților reprezentative de naiști.

Autor: Creț, Dorina

Titlul: Cercetare și experiment în domeniul formării deprinderilor auditive și vocale ale copilului afon (6 – 10 ani)

Coordonator: Prof.univ.dr. Dan Voiculescu

Data susținerii: 18.05.2006

Scurtă prezentare:

Cercetarea, eminentă pedagogică, vizează problemele de recuperare ale copilului afon, fiind structurată în 2 părți: prima, concentrată asupra tabloului general al cântului, iar cea de a doua dedicată experimentelor proprii autoarei. Este susținută ideea că acești copii pot fi educați, chiar dacă opinia generală este contrară. În acest sens, se propune o nouă metodă de recuperare – cântarea cu text staccat –, folclorul copiilor constituind baza materialului de studiu. Autoarea investighează noi metode de recuperare vocal-auditivă, precum și programul necesar unei acțiuni de recuperare eficientă ai acestor copii. Copiii pot progresa și pot ajunge să fie tratați societății cu calități de percepție și manifestare îmbunătățite.

Autor: Croitoru, Gabriel

Titlul: Pablo Sarasate – Virtuozitate interpretativă și fantezie componistică

Coordonator: Prof.univ.dr. Octavian Lazăr Cosma

Data susținerii: 10.01.2006

Scurtă prezentare:

Solistul de mare anvergură care este Gabriel Croitoru reușește în această lucrare să evidențieze particularitățile muzicale și stilistice ale violonisticii lui Pablo Sarasate. Scopul principal al lucrării este însă acela de a scoate în evidență un repertoriu mai puțin cunoscut, chiar și de către interpreți, ce merită a fi pus în valoare de către generațiile actuale de violoniști soliști. Lucrarea este însoțită de un set de C.D.-uri realizate de către autor împreună cu Orchestra Simfonică din Malaga.

Autor: Cudalbu, Grigore

Titlul: Elemente fundamentale ale limbajelor muzicale utilizate de compozitorii români în creația corală a cappella sau cu acompaniament instrumental de după cel de-al Doilea Război Mondial

Coordonator: Prof.univ.dr. Dan Buciu

Data susținerii: 30.11.2006

Scurtă prezentare:

Lucrarea își propune să prezinte muzica corală românească după 1945 din perspectiva muzicii europene, să demonstreze că acele elemente de limbaj pe care le-au folosit compozitorii europeni (și nu numai) au fost, în fapt, utilizate în egală măsură și de către compozitorii autohtoni. După o scurtă *Introducere*, în *Premise* este prezentat materialul ce va fi dezvoltat ulterior de către creatorii reprezentativi din cea de-a doua jumătate a secolului XX. Astfel, primul capitol expune elementele care au contribuit la dezvoltarea muzicii după 1945: procesul compozițional, sisteme funcționale sau non - funcționale, desfășurarea în timp, culoarea sunetului, textura, ritualul, satira, tehnologia și notația. Al doilea capitol pune accentul pe direcțiile de evoluție pe plan european după 1945: serialismul integral, muzica stochastică, aleatorismul (cu cele trei forme - lucrări aleatoare, forma deschisă și notația), modurile artificiale, muzica electronică (concretă), teatrul în muzică, densitatea și masa sonoră și alte direcții, dar și un subcapitol rezervat muzicii corale europene în care este reliefată diferența față de muzica corală românească. Cel de-al treilea capitol face o scurtă trecere în revistă a muzicii românești după 1945, iar capitolul al patrulea dezvoltă subiectul propriu-zis al tezei - muzica corală românească după 1945 în care sunt analizate o serie de lucrări reprezentative clasificate astfel: miniaturi, madrigale, poeme, suite (tradiționale și de factură nouă), lucrări corale ample (religioase și laice). În ultimul capitol - *Considerații finale* - se arată că analiza acestor lucrări corale și-a propus să demonstreze ceea ce este fundamental – ca elemente de limbaj – în creația corală românească, prin prisma muzicii europene, precum și originalitatea compozitorilor români.

Autor: Doxan, Adrian

Titlul: Teatrul liric – Constanța

Coordonator: Prof.univ.dr. Dan Voiculescu

Data susținerii: 17.05.2006

Scurtă prezentare:

Structurată ca o monografie în 10 capitole, teza punctează secvențe din viața muzicală și culturală a Constanței, începând cu secolul al XIX-lea până în prima jumătate a secolului al XX-lea, pentru a continua cu realizările recente ale instituțiilor muzicale profesioniste de spectacole și concerte din Constanța precum Teatrul „Fantasio”, Filarmonica „Marea Neagră” și Teatrul de Balet „Oleg Danovschi”. În acest sens, sunt reliefate eforturile considerabile depuse de instituțiile constănțene în vederea formării artistice a publicului dobrogean.

Autor: **Drăgan, Adriana**

Titlul: *Aspecte mistice în stabilirea conceptului interpretativ*

Coordonator: Prof.univ.dr. Marin Constantin

Data susținerii: 13.04.2006

Scurtă prezentare:

Ideea centrală a tezei este o adaptare originală a misticii religioase la o virtuală mistică muzicală, în termeni ce oferă dirijorului de cor o alternativă de abordare a fenomenului dirijoral coral. Se face distincția între misticismul catafatic și apofatic, în depășirea condiției talentului către o aperccepție, în care inspirația conduce la soluții ingenioase în sfera interpretării. Harul înlesnește cunoașterea extatică prin autodispunerea în starea de contemplație a actului muzical. Autoarea realizează o legătură între problematica mistico-teologică și problematica muzicală prin evidențierea unor corespondențe posibile, sugerându-se faptul că sunetul mistic-val este o energie creatoare care se delimitează de traseul cercetării științifice, acesta presupunând spiritualizarea intenționalității muzicale, ca stare de rezonanță și deschidere către cunoașterea suprasensibilă. Sunt abordate conceptele de memorie și conștiință anticipativă, încorporate intenționalității. Autoarea face referiri asupra sunetului activ și a celui contemplativ, iar prin sintagma de sunet cosmic înțelege viața tainică a energiilor necreate ale divinității. Cunoașterea mistică o definește ca pe o contopire a sufletului cu absolutul, prin asceză și meditație, care conduce spre contemplație și extaz. Dacă sunetul are proprietăți asemănătoare Apei Sfințite, el poate vehicula energii tainice, ca mesaje subliminale și transforma percepțiile sensibile în percepții supraconștiente și suprasensibile. Teza îmbină elemente de noutate în stabilirea conceptului interpretativ cu cele deja consacrate, iar informațiile prezentate pot constitui baza unor studii viitoare privind aspectele spirituale incluse interpretării muzicale.

Autor: **Dumitrescu, Ilinca**

Titlul: *Mihail Jora – creația pentru pian și scriitura pianistică*

Coordonator: Prof.univ.dr. Grigore Constantinescu

Data susținerii: 30.10.2006

Scurtă prezentare:

Autoarea analizează creația pianistică a lui Jora împărțită în două perioade de creație, subliniind aportul genialului compozitor la dezvoltarea creației românești de gen.

Autor: Gârz, Dumitru

Titlul: Valorificarea științifică și componistică a folclorului muzical românesc în creația lui Sabin Drăgoi

Coordonator: Prof.univ.dr. Gheorghe Oprea

Data susținerii: 02.03.2006

Scurtă prezentare:

Pornind de la faptul că până acum nu a fost elaborată o cercetare științifică minuțioasă a limbajului componistic a lui Sabin Drăgoi, autorul își structurează demersul pornind de la rădăcinile intelectual-muzicale ale compozitorului, rolul folclorului muzical în preocupările lui Sabin Drăgoi, pentru a continua cu aspectele tehnicilor moderne de analiză a folclorului muzical românesc, cu aplicații în creația lui Sabin Drăgoi și a readuce în atenția comunității artistice dimensiunea valorică și istorică a creației marelui compozitor român.

Autor: Grigore, Doina

Titlul: Sonata pentru pian în tradiția muzicală europeană

Coordonator: Prof.univ.dr. Nicolae Brânduș

Data susținerii: 23.10.2006

Scurtă prezentare:

În prima parte se propune o privire sintetică asupra evoluției genului de sonată din epoca Barocului până în pragul secolului XXI. Ce-a de-a doua parte include analiza unor lucrări semnificative din literatura sonatelor pentru pian prin metoda modelului semiotic.

Autor: Kozlovski, Mirela

Titlul: Muzica dialectului megleno-român în actualitate

Coordonator: Prof.univ.dr. Gheorghe Oprea

Data susținerii: 12.09.2006

Scurtă prezentare:

Autoarea a realizat o amplă cercetare în comuna Cerna din județul Tulcea, unde se găsește singura comunitate de megleno-români din țară, semnificativă din punct de vedere numeric și etno-cultural, care a reușit să își păstreze limba și muzica tradițională, în pofida greutăților cu care s-a confruntat de-a lungul zbuciumatei ei existențe. Cercetătoarea își fundamentează demersul atât diacronic cât și sincron cu privire la originile, trăsăturile etnico-spirituale ale românilor sud-dunăreni. Dialectul megleno-român a suferit în timpul istoriei nenumărate influențe, în special de natură slavă, fără a-și

pierde elementul de latinitate. Sunt analizate și tratate comparat genurile improvizatorice din repertoriul meglenic, în raport cu genurile similare din repertoriul dacoromânesc și aromânesc. Deși au existat numeroase influențe, este subliniată ideea de fond muzical românesc comun, existentă în această muzică.

Autor: Maier, Verona

Titlul: Alegerea spontană a tempo-urilor Preludiilor și Fugilor din Clavecinul bine temperat de J.S.Bach

Coordonator: Prof.univ.dr. Șerban Dimitrie Soreanu

Data susținerii: 27.10.2006

Scurtă prezentare:

Lucrarea comentează tempo-urile alese de interpreți ai *Clavecinului bine temperat* de J.S.Bach prin prisma cercetărilor din domeniul muzicologiei cognitive, psihologiei experimentale și psihofizicii, ajunse acum la un stadiu de dezvoltare de unde se pot întrezări nu numai rețetele unor sinteze cuprinzătoare, ci și metode solide de reevaluare a termenilor curenți cu care se operează în definirea dimensiunii temporale a muzicii. Ideea de tempo ales în mod arbitrar (sau *spontan*) este legată de temeiurile perceptual-cognitive ale abilității umane de exprimare prin forme de timp discret. Instrumentul operațional al analizei conținute de lucrare este sistemul (alcătuit și definit de autor) de zece praguri perceptuale care delimitează capacitatea creierului de a discerne categorii de tempo-uri isocrone, precizându-i fiecăruia dintre acestea mecanismele specifice. Această perspectivă absolut inedită este corelată cu ansamblul informațiilor provenind din domeniului muzicologiei de tip clasic și le acordează pe acestea cu bazele perceptuale ale exprimării temporale - numitor comun inatacabil în opțiunea de tempo atribuit unui text muzical pentru care nu există indicații specifice.

Autor: Morărean, Ana-Rodica

Titlul: Aspecte de viață și cultură muzicală în orașul Râmnicu-Vâlcea

Coordonator: Prof.univ.dr. Liliana Rădulescu

Data susținerii: 15.11.2006

Scurtă prezentare:

Autoarea prezintă aspecte ale învățământului, muzicii corale, creației, culturii bisericesti, personalității ale orașului. Sunt menționate festivalurile și concursurile, concertele camerale, cursurile muzicale de vară ținute de personalități ale învățământului românesc în acest oraș. Teza se încheie cu prezentarea importanței instituțiilor vâlcene în formarea publicului.

Autor: **Pereira Dias, Anacleto**

Titlul: *La chanson portugaise avec piano au XX siecle. Musicologie et Interpretation*

Coordonator: Prof.univ.dr. Grigore Constantinescu

Data susținerii: 05.04.2006

Scurtă prezentare:

Autorul investighează și clarifică câteva aspecte legate de cântecul monodic vechi până la cântecul tinerilor compozitori contemporani în plină afirmare. Este reliefată influența cântecului liturgic, mai ales al celui catolic, pentru a se opri ulterior asupra cântecului popular, prezent și în muzica de teatru muzical. Sunt subliniate ponderea anumitor stiluri de cânt: „fado”, „lundum” și „la trova”, care au descătușat orizonturile muzicii de teatru în Portugalia. Sursa populară, dar și creația foarte personală a compozitorului Fernando Lopes-Graça este investigată în detaliu pentru ca, în final, să fie aduse în atenție operele lui Eurico Carrapatoso și a lui Joao Pedro Oliveira, Alexandre Delgado, Eugénio Amorim, Rui Soares da Costa și Miguel Azguime.

Autor: **Pepelea, Maria Roxana**

Titlul: *Modalismul în creația lui Paul Constantinescu*

Coordonator: Prof.univ.dr. Dan Voiculescu

Data susținerii: 24.02.2006

Scurtă prezentare:

Lucrarea propune o imagine a stilului compozitorului și constituie un punct de referință pentru analiza și sinteza altor limbaje muzicale contemporane cu el. Din acest punct de vedere se poate recunoaște caracterul aplicativ al cercetării, bazat pe cunoștințe recente de tehnică analitică.

Autor: **Pepelea, Dan**

Titlul: *Sonata pentru vioară și pian în creația muzicală românească interbelică*

Coordonator: Prof.univ.dr. Gheorghe Oprea

Data susținerii: 17.10.2006

Scurtă prezentare:

Autorul realizează în prima parte, intitulată „Premise istorice și stilistice”, o scurtă privire retrospectivă asupra formei de sonată, definește obiecțiile stilistice în muzica românească interbelică, analizează clasicismul și neoclasicismul românesc, limbajul folcloric ca factor autohton ce a influențat creația de gen în perioada interbelică balansul între clasicism și modernitate. În

partea a II-a se concentrează asupra reperelor sonetelor pentru pian și vioară de George Enescu, definind principalele caracteristici ale stilului enescian.

Autor: Petculescu, Valentin

Titlul: *Anatol Vieru – Creația concertantă*

Coordonator: Prof.univ.dr. Dan Voiculescu

Data susținerii: 11.10.2006

Scurtă prezentare:

Lucrarea analizează un număr de 19 lucrări concertante din creația compozitorului Anatol Vieru. Autorul surprinde trăsăturile creației concertante a compozitorului, dimensiunile ei armonice, modale și timbrale, precum și tipurile de teme și dezvoltări melodice prezente în partitura solistică.

Autor: Popa, Florinela

Titlul: *Polivalențe funcționale în gândirea armonică a lui Mihail Jora, în contextul stilistic tonomodal, neomodal european*

Coordonator: Prof.univ.dr. Dan Buciu

Data susținerii: 13.10.2006

Scurtă prezentare:

Lucrarea aprofundează aspecte ale tehnicii de compoziție a lui Jora într-un context stilistic european. Autoarea abordează creația de lieduri și balet a compozitorului, definind tipul de intonație, tipologia melodică, factura neoromantică, ritmul concepția armonică, raportul melodie-armonie, aspectele arhitecturale, aspecte ale retoricii muzicale, raportul sintactic-semnatic, modalitatea de caracterizare a personajelor, sursele sonore și orchestrația.

Autor: Rădulescu, Corneliu

Titlul: *Concertul pianistic în secolul XX*

Coordonator: Prof.univ.dr. Grigore Constantinescu

Data susținerii: 30.06.2006

Scurtă prezentare:

Utilizând ca surse de informare activitatea proprie de interpret pianist, calitatea de cadru didactic, muzicolog - autor de material didactic sau comentator al unor emisiuni de Radio-T.V., s-a urmărit realizarea unei imagini coerente asupra literaturii de concert cu pian solist în momentul de bilanț pe care îl constituie încheierea secolului al XX-lea. În acest sens au fost identificați 230 de compozitori

din 26 de țări, autori a 462 de lucrări concertante pentru pian și orchestră, într-o perioadă de timp extinsă la intervalul 1881 – 2006. Se fundamentează, astfel, o inedită istorie a literaturii pianistice, văzută prin prisma celei mai spectaculoase forme de manifestare a sa, concertul pentru pian și orchestră.

Autor: Romila, Fernanda

Titlul: Literatura pentru clavecin cu acompaniament ad libitum a secolului al XVIII-lea

Coordonator: Prof.univ.dr. Șerban Dimitrie Soreanu

Data susținerii: 16.06.2006

Scurtă prezentare:

Cercetarea autoarei a fost posibilă datorită studiilor sale de perfecționare efectuate la Bremen și Bruxelles, în perioada 1996 – 2000, cu profesori remarcabili, specialiști europeni importanți ai domeniului. Parcurusul este anevoios, deoarece descoperirea unui număr impresionant de lucrări muzicale, total necunoscute, a impus o varietate stilistică de interpretări, extrem de diferențiate, care modifică punctele de vedere tradiționale. Abordarea „literaturii muzicale ad libitum” din secolul al XVIII-lea, reprezintă pe de o parte recuperarea unor creații uitate, dar și reevaluarea impusă de muzica în cauză, caracterizată prin pluralitate stilistică. Astfel, disputa acerbă dintre Baroc și Preclasicism este confirmată de literatura genului, iar conflictul nu se rezumă doar la clarificarea unei periodizări din istoria muzicii, ci presupune o realizare rafinată a interpretării detaliilor de scriitură specifice și înțelegerii de finețe a apartenenței lor stilistice. Coexistența și suprapunerea, uneori a diferitelor stiluri și tendințe constituie un prilej pentru autoare de aplicare a conceptului de polistilism. Sunt analizate cu minuțiozitate metodele pentru clavecin și piano-forte în uz în secolul al XVIII-lea, făcându-se ample comparații între tendințele baroce și cele inovatoare. Prin cercetarea realizată s-a urmărit integrarea informațiilor recente și a interpretărilor care au schimbat în ultimele decenii conceptul de practică muzicală a creațiilor din secolul al XVIII-lea.

Autor: Sandu, Constantin

Titlul: Muzica portugheză pentru pian

Coordonator: Prof.univ.dr. Grigore Constantinescu.

Data susținerii: 17.03.2006

Scurtă prezentare:

Distinsul pianist, un nume deja celebru în arta interpretativă europeană și-a propus să creeze o legătură mai strânsă între muzicienii români și cei portughezi prin prezentarea valorilor artistice

lusitane în spațiul cultural românesc. În primul capitol, autorul face o incursiune în cultura muzicală portugheză, începând cu anul 1143 până la sfârșitul secolului al XVIII-lea subliniind valorile unor texte muzicale compuse pentru clavecin și clavicord. Referindu-se la triumful pianului ca instrument este abordată creația lui Joao Domingos Bontempo, pianist și compozitor, reprezentant al clasicismului și precursor al romantismului. În muzica portugheză epoca modernă începe cu lucrările compozitorului Luiz de Freitas Branco, pentru a se ajunge la sfârșitul secolului XX la un limbaj îndrăzneț, în care s-au afirmat compozitori de frunte ai Portugaliei contemporane. Autorul prezintă în lucrare și câteva documente inedite privind prezența lui George Enescu în Portugalia (programe de concert, recenzii, cât și unele impresii ale unor muzicieni încă în viață), pentru a sublinia faptul că, în Portugalia cultura muzicală românească este apreciată și cunoscută de aproape un secol. Lucrării îi sunt atașate câteva C.D.-uri și DVD-uri cu înregistrările autorului și ale elevilor săi a unor piese pentru pian de compozitori portughezi.

Autor: Sărăcescu, Daniel

Titlul: Influența limbajului folcloric asupra creației românești pentru pian din prima jumătate a secolului al XX-lea

Coordonator: Prof.univ.dr. Gheorghe Oprea

Data susținerii: 24.10.2006

Scurtă prezentare:

Autorul surprinde relația dintre cultura muzicală corală și cea cultă în creația pentru pian a compozitorilor români: George Enescu, Sabin Drăgoi, Paul Constantinescu, Tudor Ciorțea, Marțian Negrea, Tiberiu Brediceanu, Constantin Silvestri, Mihail Andricu, Sigismund Toduță, Zeno Vancea.

Autor: Severin, Aurelian-Gelu

Titlul: Repertoriul păstoresc bucovinean

Coordonator: Prof.univ.dr. Gheorghe Oprea

Data susținerii: 17.04.2006

Scurtă prezentare:

Pornind de la surse ce datează de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, ca Teodor Burada, Simion Florea Marian și Alexandru Voevidca, continuând cu cercetările lui Constantin Brăiloiu, autorul face apel la studii de specialitate ale profesorilor Larisa Agapie și Florin Bucescu, pentru a cuprinde o dimensiune repertorială importantă a folclorului muzical românesc. Teza poate fi considerată și o micro-monografie a Bucovinei, în care se evidențiază

valoarea estetică a tradiției populare, în contextul culturii europene. Sunt prezentate instrumente populare, particularități stilistico-structurale ale repertoriului, precum și un set de înregistrări cu texte inedite din repertoriul păstoresc bucovinean.

Autor: Sgorcea, Alina-Monica

Titlul: *Iacob Mureșianu și Gheorghe Dima – documente inedite*

Coordonator: Prof.univ.dr. Octavian Lazăr Cosma

Data susținerii: 20.06.2006

Scurtă prezentare:

Teza are un pronunțat caracter monografic care aduce în atenția specialiștilor, documente și acte inedite privind personalitatea compozitorilor și oamenilor de cultură Iacob Mureșianu și Gheorghe Dima. Având la îndemână corespondența și unele documente inedite, autoarea reconstituie portretul spiritual al acestor doi mari creatori, care au contribuit la așezarea pe baze solide a muzicii noastre naționale.

Autor: Stoiciu-Frunză, Vasilica

Titlul: *Opera Națională Română Iași – viziune cultural-istorică*

Coordonator: Prof.univ.dr. Grigore Constantinescu.

Data susținerii: 27.09.2006

Scurtă prezentare:

Lucrarea reunește elementele necesare cunoașterii din perspectivă cultural-istorică, etapele de creație și interpretare muzicală, care au condus la profesionalizarea operei ieșene. Repertoriul parcurs în cele 50 de stagioni este reprezentat de lucrări valoroase din literatura de operă, puse în scenă de un colectiv mereu reînnoit și dedicat realizărilor culturale excepționale.

Autor: Tiberian, Mircea

Titlul: *Raportul dintre ritm și celelalte elemente ale discursului muzical în jazzul modern și contemporan*

Coordonator: Prof.univ.dr. Octavian Nemescu

Data susținerii: 26.11.2006

Scurtă prezentare:

Autorul surprinde trăsăturile caracteristice ritmului de jazz, raporturile specifice între melodie și ritm, relația ritm-armonie, specificul improvizației jazz-istice din perspectiva relației dintre ritm și

formele muzicale, ritmul și calitatea timbrală, elemente de morfologie a ritmului, compoziție și improvizație prin ritm, posibilele aplicații ale folclorului românesc în jazz, relația ritm-compoziție-improvizație din perspectiva creațiilor proprii, noțiuni de teoria și pedagogia jazz-ului, ritmul și valoarea sa afectivă, ritmul ca factor coordonator al discursului în muzica de jazz.

Autor: Vais, Dan-Cristian

Titlul: Rolul pianistului în muzica de operă și muzica vocală de cameră în literatura secolului al XIX-lea

Coordonator: Prof.univ.dr. Grigore Constantinescu

Data susținerii: 25.10.2006

Scurtă prezentare:

Ideea unei cercetări profesionale în domeniul acompaniamentului s-a conturat din dorința de a clarifica și defini terenul de acțiune al pianistului acompaniator, al relațiilor ce se stabilesc cu partenerii în universul spectacolului fie de operă, cât și al miniaturii vocale în concert. În scopul unei abordări bazate pe argumente concrete, autorul optează pentru a intra în intimitatea artei interpretative specifice, repertoriul romantic de operă și lied al secolului al XIX-lea. Din punctul de vedere al acompaniamentului, redimensionarea gândirii melodice, armonice, polifonice și varietatea stilistică după prima jumătate a secolului XIX, precum și abordarea diferențiată a importanței orchestrale, pune în fața pianistului probleme diverse ale literaturii de gen. Pornind de la operele specifice “belcanto-ul”, în care primează frumusețea vocii, agilitatea, pasajele de virtuozitate vocală, până la opera simfonică a lui Wagner, de la liedurile cu suport armonic, până la liedul simfonic al lui Strauss, rolul acompaniamentului este în continuă creștere, fiind ridicat la rangul de solist.